

گزیده گفتار در نخستین همایش فرهنگ و میراث طبیعی:

میراث طبیعی در فرهنگ ایران

- ۱- نگرش به جهان به عنوان یک پیکر یگانه با جان و توان و روانی یگانه.
- ۲- باور به وجود روان جهان همراه با ستایش‌هایی که در متون کهن از این روان یگانه شده است.
- ۳- نگرش به جان جهان.
الف: شاد کردن جهان و زمین و مردمان با آباد کردن جهان.
ب: آزاری که به جهان می‌رسد:
از سوی مردمان،
از سوی جانوران زیانکار،
آزاری که از آغاز به جان جهان رسیده و ادامه دارد، از سوی مینوی کاهنده اهریمن.
ج: نگرش دادگاه‌های ویژه به جان جهان و دادخواهی از کسانی که با اعمال خود به جان جهان آسیب می‌رسانده‌اند.
- ۴- بزرگداشت و نگرش به چهار آخشیجی که جهان و جهانیان از آنها برآمده است.
الف: باد؛
بادهای نیک، بادهای زیانکار.
کارکرد اندروای (کرهء اثیر) برای روایی کارها در جهان.
دم زدن و یاری باد به ادامه زندگی به عنوان برترین یاور زندگان.
بادهای نیروبخش به جنگاوران.
ب: ستایش خاک
پهنهء دشت‌ها به عنوان سپندارمذ (نماد عشق و فروتنی و گسترش جهان. توجه به خاک و زمین از ستمی که از آرایش و گند و سوراخ‌های خستران (حشرات) که جانوران اهریمنی شناخته شده‌اند.
همانندی سپندارمذ به زن که خود نماد مهر و فروتنی و گسترش جهان است.
آباد کردن زمین به عنوان برترین دستور دینی.

ج: آب

نگرش دانشی به دریاهاي دوردست، پیوند آنها با یکدیگر

آگاهی کامل از آبخاست و آبکاست (جزر و مد) دریاهاي آزاد با نیرویی که از مقابلهء کشش ماه و خورشید برمی آید بهره‌وری از این نیرو برای کارهاي روزانه و نیز در بزرگترین کار دانشی جهان باستان (کندن کانال سوئز).

آگاهی از آب در آوندهاي پیوسته (ظروف مرتبط) و بهره‌وری از آن برای آبرسانی به یک شهر (چغازنبیل) در سه هزار و دویست سال پیش.

آب پاک و روان (آناهیتا) و نیازردن آن.

اهمیت ساختن پل برای جلوگیری از گذر چارپایان و مردمان از آب جویها و رودها.

نگرش به خویشکاری آب در پاک نگاه داشتن اندامهاي خارجی و داخلی تن مردمان.

د: آتش و گرمیداشت آن.

گرمایی که در تن جانداران، گیاهان، ابر و آب و سنگ هست و بهره‌وری از آن.

۵- نگرش دادگاهها، به آزار درختان و جانوران و ستمی که از سوی مردمان به آنها می‌رسد.

۶- نگرش به جهان خرمی بخشی، خرمی و آسایش خواستن برای مردمان و برای جهان در اندیشه و فرهنگ ایرانی.

برگرفته شده از تارنمای بنیاد نیشابور
<http://www.bonyad-neyshaboor.com/>

درفش کاویانی

<https://derafsh-kavivani.com/>
<https://the-derafsh-kavivani.com/>